

Válogatás a Könyvtártudományi Szakkönyvtár új beszerzéseiből

*Biobibliográfia (forma); Ésszerűsítés; Információ-
ipar; Konferenciai anyag -nemzeti (forma); Szak-
értő; Számítógépesítés; Vállalkozás -könyvtárban
Egyesült Államok, New Branswick -K*

Agents of change : Progress and innovation
in the library-information profession / ed. by Jana
Varlejs. - Jefferson ; London : McFarland, cop.
1992. - VIII, 84 p. ; 22 cm. - ISBN 0-89950-754-9
Raktári jelzet: 3-12039

A Rutgers Egyetem Kommunikáció-, Tájé-
koztatás- és Könyvtártudományi Intézete volt nö-
vendékei szövetségének 1991. évi szimpózium-
mán elhangzott 6 előadás szövegét tartalmazza
a kötetke. Címük: 1. A változások előmozdításá-
nak lehetőségei; 2. Hogyan alakítsunk ki a válto-
zásoknak kedvező szervezeteket; 3. Az egyén
mint a változás mozgatója: tanácsadók és könyv-
táros-egyesületi vezetők mint provokátorok és
agitátorok; 4. A vállalkozó mint a változások moz-
gatója, új termékek és szolgáltatások bevezeté-
sével; 5. A vezető mint a változások mozgatója:
szervezetek átalakítása, régi igazságok megkérdő-
jelezése, a kockázat vállalása; 6. A szakma
mint a változások mozgatója; divatok és jelsza-
vak. – A kiadványt L. A. Martin biobibliográfiája

zárja, akit (az Intézet alapító igazgatóját) ekkor
választott meg dísztagjának a Szövetség.

*Gyermekolvasó; Közművelődési könyvtár; Vak
könyvtárhasználó
Egyesült Államok
BASU, Santi G.*

Public library services to visually disabled
children / by S. G. Basu. - Jefferson ; London :
McFarland, cop. 1991. - XV, 144 p. ; 22 cm. - Bib-
liogr.: p. 133-138. - ISBN 0-89950-622-4
Raktári jelzet: 3-12045

A szerző 1987-ben országos felmérést vég-
zett az amerikai közművelődési könyvtárakban a
vakok és csökkentlátók számára nyújtott szolgál-
tatásokról, a rendelkezésükre álló dokumentu-
mokról és a speciális eszközökkel való ellátott-
ságról. Az eredményeket tartalmazó disszertáció
e könyv, melynek felépítése a következő: a vakok
és csökkentlátók segítségével foglalkozó korai szer-
vezetek, intézmények, egyesületek, a Braille-fel-
fedezés elterjedése; a vakok ellátásával kapcsolo-
latos alapkérdések; szakirodalmi szemle a vakok
ellátásáról; a vizsgálattal összefüggő módszertani
kérdések; az adatok elemzése; ajánlások, kö-
vetkeztetések. A kötet mellékletében a kérdőív,
az adatfeldolgozáshoz és elemzéshez használt
képletek, bibliográfia és index, valamint a vakok
ellátásával foglalkozó szervezetek címjegyzéke
található.

*Könyvtártörténet -nemzeti; Női munkaerő; Publi-
kációs tevékenység; Szakirodalmi szemle (forma)
Egyesült Államok
BAUM, Christina D.*

Feminist thought in American librarianship /
Christina D. Baum. - Jefferson ; London : McFar-
land, cop. 1992. - XII, 180 p. ; 22 cm. - Bibliogr.: p.
165-173. - ISBN 0-89950-724-5
Raktári jelzet: 3-12038

A könyv, mely műfaját tekintve szakirodalmi
szemle, az 1965 és 1985 között készült, az ame-
rikai könyvtárügyben felmerülő feminista nézete-
ket kifejtő publikációkat elemzi. Visszatérő témái:
fizetésbeli és nemi megkülönböztetés, előmenet-
el, karrier, gyereknevelés és munka, képzés, to-

vábbképzés, ön-menedzselés, rész munkaidős foglalkoztatás, munkahelyi környezet, munkahelyi közérzet stb. A liberális és radikális (pl. cenzúra és pornográfia, szexuális szókincs, homoszexualitás, személyi függetlenség kérdése) témák tematikai, statisztikai elemzése után, az irodalom hivatkozás-elemzése található. A szerző elvégezte az ALA programok ilyen szempontú elemzését is. Összegzéssel és javaslataival zárja a kötetet, melyet függelék, bibliográfia és index egészít ki.

Átépités; Háborús károk; Jelentés -évi, többévi (forma); Könyvtártörténet -nemzeti Németország, Berlin

Berichte zur Geschichte der Deutschen Staatsbibliothek in Berlin / [Hrsg. vom Generaldirektor der Staatsbibliothek zu Berlin - Preussischer Kulturbesitz] ; [red. Ralf Breslau et al.] - Berlin : Staatsbibl., 1996. - 248 p. ; 24 cm. - (Beiträge aus der Staatsbibliothek zu Berlin - Preussischer Kulturbesitz ; Bd. 4.). - ISBN 3-88226-889-1
Raktári jelzet: 3-12012

Az egykori Preussische Staatsbibliothek 1945 után két részre szakadt: Kelet-Berlinben (a könyvtár régi, bombasérült épületében) működött a Deutsche Staatsbibliothek, Marburgban, majd Nyugat-Berlinben pedig a Staatsbibliothek Preussische Kulturbesitz; a német egyesítés után egyesült újra 1992. január 1-én (az állományok és funkciók ésszerű felosztásával) a két könyvtár, „Staatsbibliothek zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz” néven. – A kötet nagyobb része a keleti részleg utolsó 5 évéről szóló beszámoló jelentést tartalmazza, a második pedig a keleti részleg épületének 1989-ig tartó újjáépítését mutatja be, számos fényképpel illusztrálva.

Egyházi könyvtár; Grafikai anyag; Könyvtárpropaganda; Public relations
CAUGHMAN, Ginger Morris

Church library promotion : A handbook of how-tos / Ginger Morris Caughman. - Jefferson ; London : McFarland, cop. 1990. - X, 254 p. ; 22 cm. - Bibliogr.: p. 239-246. - ISBN 0-89950-288-1
Raktári jelzet: 3-12044

Jól használható segédletnek tekinthető a könyv, nemcsak egyházi könyvtárakban, bár elsősorban az ő számukra készült, hanem a közművelődési és az iskolai könyvtárakban is. Célja az olvasás és a könyv megszerettetése, s ehhez sokféle ügyes tippet, ötletet szedett össze a szerző, még recepteket is ajánl a könyvtári rendezvényekre. Tíz alapszabály tisztázása után (ez az elmélet) olvashatók a konkrét ötletek poszterek, szórólapok, hirdetőtáblák, hírlevelek, könyvjelzők, az évszakokhoz, naptári, egyházi eseményekhez kapcsolódó propaganda lehetőségek megvalósítására. Fontos fejezete a könyvnek, amikor nem a mit csináljunk, hanem a kinek, lesz a kérdés, s a törődést, ellátást igénylő személyek felől közelíti meg a kérdést. A propaganda munkában a könyvtárosnak segítséget adó szervezetek címlistája, a fejezetekhez kapcsolódó további olvasandók és az elmaradhatatlan index egészíti ki a könyvet.

Könyvtári rendszer -országos; Könyvtárügy Olaszország
DI BENEDETTO, Claudio

News from the Archipelago = Notizie dall' Archipelago / Claudio di Benedetto. - Boston Spa : British Library Document Supply Centre, [post 1994]. - 83, 84 p. ; 21 cm. - Kétnyelvű kiadvány hátlapjával egybekötve. - ISBN 0-7123-2132-5
Raktári jelzet: 3-12040

A kétnyelvű (angol/olasz) kiadvány csevegő modorban tájékoztat az olasz könyvtári rendszeréről mint „szigettenger”-ről, amelyben a statisztikák hiányossága és következetlensége miatt nehéz eligazodni, (a könyvtárak száma hol 11, hol 13 ezernek jön ki), az egyes könyvtártípusokról, a kiépülőben lévő „nemzeti könyvtári szolgálat”-ról, amely online központi katalógusán és alközpontjain keresztül 332 könyvtárat kapcsol össze, a könyvtárak finanszírozásáról, amelyben nagy szerepet játszik az idegenforgalmi jellegű bevétel (reprodukciók árusítása, könyvtári kávéházak stb.).

Együttműködés -nemzetközi; Kiadványcsere; Konferenciai anyag -nemzetközi (forma); Könyvtárügy; Számítógépesítés; Támogatás -más or-

szágnak

Kelet-Közép-Európa; Lengyelország, Kraków -K

Libraries in Europe's post-communist countries : Their international context : International Librarians' Conference, Kraków-Przegorzaly, august 3-5, 1995 / ed. by Maria Kocójowa and Wojciech Zalewski ; [publ. by Polskie Towarzystwo Bibliologiczne]. - Kraków : PTB, 1996. - 289 p. ; 24 cm. - ISBN 83-901577-7-2

Raktári jelzet: 3-12016

A szláv könyvtárosok és információs szakemberek negyedik nemzetközi konferenciájának megrendezésére Krakóban (1995. augusztus 3-5.) került sor „Könyvtárak az európai posztkommunista országokban: nemzetközi összefüggések” témában. A kelet-európai könyvtárak vezetői az adott intézmény társadalmi szerepére, szolgáltatásaira, állománygyarapítására és számítógépesítésére helyezték főként a hangsúlyt előadásaikban. A nyugat-európai könyvtári vezetők és a kelet-európai gyűjtemények gondozásáért felelős könyvtárosok a nemzetközi együttműködési lehetőségeket vitatták meg. Az előadások különböző szekciókban hangzottak el: 1. néhány partnerintézmény tevékenységének bemutatása; 2. könyvtár és közösség (orosz, ukrán, bolgár könyvtárügy ismertetése); 3. nyugati kitekintés és együttműködés posztkommunista országokkal; 4. a könyvtárak helyzete, könyvtárügy Közép-és Kelet-Európában: kutatás-oktatás-gyakorlat; 5. gyűjteményfejlesztés és csere; 6. integráció és együttműködés kialakítása a könyvtári számítógépesítés területén Kelet-Európában és nemzetközi viszonylatban.

Információs társadalom; Információs szervezés; Információtechnológia; Távközlés

MARTIN, William J.

The global informaton society / William J Martin. - Aldershot : Aslib ; Brookfield : Gower, cop. 1995. - XV, 233 p. ; 24 cm. - Bibliogr.: p. 207-220. - ISBN 0-566-07715-9

Raktári jelzet: 3-12028

„The Information Society” (Az információs társadalom) című 1988-ban megjelenő kiadvány második kiadásaként jelent meg ez a kötet. Szer-

zője tanulmányozza a 21. századi információs társadalomra jellemző változásokat és irányzatokat. Ebben az összetett társadalmi környezetben vizsgálja az információ, valamint az információtechnológia jellegzetes vonásait, következményeit és vonatkozásait. A fejezetek végén bibliográfiák találhatók. Témái: az információs társadalom; információ és kommunikáció; a számítógépesítés és a telekommunikáció területén elért fejlesztések; az információ gazdaságossága; az információtechnológia társadalmi következménye; az információipar ágazatai; információszerzés; globális információáramlás: tartalom és összefüggés.

Egyetemi könyvtár; Hatékonyság; Irányelvek -könyvtári; Normatívák, mutatószámok

Measuring quality : International guidelines for performance measurement in academic libraries / Roswitha Poll and Peter te Boekhorst in collaboration with Ramon Abad Hiraldo [et al.] ; [publ. by] IFLA Section of University Libraries and other General Research Libraries. - München [etc.] : Saur, 1996. - 171 p. ; 21 cm. - (IFLA publications, ISSN 0344-6891 ; 76.). - ISBN 3-598-21800-1

Raktári jelzet: 2-9980

A felsőoktatási könyvtárak szerte a világon felismerték, hogy hatékonyabb menedzsmenteszközökre van szükségük. Ennek érdekében az IFLA egyetemi és szakkönyvtári szekciója irányelveket dolgozott ki a teljesítmény méréséhez.

A teljesítménymérés statisztikai és egyéb adatok gyűjtését és elemzését jelenti. A kötet leírja az adatok és teljesítménymutatók gyűjtésének, értékelésének folyamatát, a költséghatékonyság elemzésének módszereit, majd egyenként jellemzi a következő teljesítménymutatókat: A könyvtárhasználat általában: piaci hatások; a nyitvatartási idő összehasonlítása az igényekkel; A gyűjtemény minősége: szakértői ellenőrző jegyzék alkalmazásai; a gyűjtemény használata; a gyűjtemény egyes szakterületeinek használata; a nem használt dokumentumok köre; A katalógusok minősége: konkrét dokumentum keresése; tárgyi keresés; A dokumentumok hozzáférhetősége a gyűjteményben: a beszerzés gyorsasága; a könyvfeldolgozás gyorsasága; hozzáférhető-

ség; a dokumentumszolgáltatás időtartama; a könyvtárközi kölcsönzés gyorsasága; Tájékoztató szolgálat: a kielégítő válaszok aránya, Távoli használat: a hálózaton keresztüli használat aránya; Használói elégedettség: a használók elégedettsége; a használók elégedettsége a távoli szolgáltatásokkal.

A kötetet öt nyelvű értelmező szótár és gazdag bibliográfia egészíti ki.

Gépi információkeresés; Használók képzése iskolában; Információkeresés; Segédkönyv, kézikönyv; Tárgyszó

MOODY, Regina B.

Coming to terms : Subject search strategies in the school library media center / Regina B. Moody. - New York ; London : Neal-Schuman, cop. 1995. - 178 p. ; 28 cm. - Bibliogr.: p. 174-176. - ISBN 1-55570-225-2

Raktári jelzet: 4-10166

A gyermek meg tudja keresni a természetes kíváncsiságának kielégítésére szolgáló információk forrását; a passzív iskolai tanulásban azonban elsatnyul ez a képessége. A szerző a természetes problémamegoldó készség felébresztésére, a problémamegoldó gondolkozási eljárások tudatosítására építi fel kézikönyvét, amely az elemi iskola felső, illetve a középiskola alsó osztályaiban ad segítséget az információkeresés tanításához, algoritmikusan haladva lépésről lépésre. Az általa vázolt út szakaszai: 1. A probléma tudatosítása (3 lecke); 2. Keresés a könyvtár tárgyszókatálógusában (4 lecke); 3. Az információhoz vezető út felkutatása indexek segítségével (7 lecke); 4. Bevezetés az elektronikus információtárolásba (3 lecke); 5. Automatizálás a hozzáférés meggyorsítására (4 lecke). Záró fejezeteiben arról ír, hogyan készíthetünk házilag tárgyszókatálógust az iskolai könyvtár számára, és hogyan érvényesíthetjük a problémamegoldó gondolkodás fentebb kifejtett logikáját azoknak a tanulóknak az esetében, akik alkalmilag „esnek be” valamilyen információkeresési feladattal a könyvtárba. – A keresés logikájának a gondolkodáslélektan alapján történő kifejtése az iskolai munka keretein túl is hasznossá teheti a könyvet.

Elektronikus publikáció; Konferenciai anyag-nemzeti; Számítógép-hálózat; Tájékoztatás -humán tudományi

Nagy-Britannia, Elvetham Hall -K

Networking in the humanities : Proceedings of the second conference on scholarship and technology in the humanities held at Elvetham Hall, Hampshire, UK, 13-16 April, 1994 / ed. by Stephanie Kenna and Seamus Ross. - London [etc.] : Bowker-Saur, cop. 1995. - XXIV, 366 p. ; 22 cm. - (British Library Research). - ISBN 1-85739-064-4

Raktári jelzet: 3-12003

A humán tudományokat nagymértékben átalakította az elektronikus kommunikációs hálózatok növekvő használata, a változatos információkhoz történő hozzáférhetőség és az információ szétsugárzása. A „Networking in the Humanities” (Számítógép-hálózat kialakítása a humán tudományok területén) témában 1994. április 13-16. rendezett konferencia előadásainak szövegét tartalmazza a kötet. Kérdéskörei: az Európai Unió programjai a számítógép-hálózat kialakításával kapcsolatban a humán tudományok területén; információs erőforrások a hálózaton; számítógép-hálózatok létrehozása és a könyvtárak; elektronikus archívumok: integritás és hozzáférhetőség hálózati környezetben; telekommunikáció művészeti archívumokban, múzeumokban és galériákban; az elektronikus képek használatával kapcsolatos kérdések; elektronikus publikálás és szerzői jogi kérdések a humán tudományok területén; számítógép-hálózat kialakítása és a tudományos közösség.

Annotált bibliográfia (forma); Beteg olvasó; Hátrányos társadalmi helyzetű olvasó; Kommunikáció -használókkal; Könyvtárosi hivatás; Közérdekű tájékoztatás

Reference services for the unserved / ed. Fay Zipkowitz. - New York ; London : Haworth, cop. 1996. - 108 p. ; 22 cm. - ISBN 1-56024-797-5

Raktári jelzet: 3-12043

Az elmúlt évtizedben a könyvtárak kiszélesedő szociális szerepe következtében olyan, korábban ellátatlan rétegekre is kezdtek odafigyelni, akik olvasói szinten nem gyakran voltak jelen a

könyvtárakban. A kötet négy írást tartalmaz, melyet egy 78 tételes annotált bibliográfia egészít ki a hagyományosan ellátatlannak tekintett csoportok számára nyújtott könyvtári szolgáltatásokról. Három tanulmány a mentálisan hátrányos helyzetben lévők ellátásával kapcsolatos könyvtári feladatokat és a helyes könyvtárosi magatartást elemzi, ehhez kapcsolódóan ismertetnek egy számítógéppel támogatott képzési programot és multimédia technológiát, amely ennek a körnek az információs igényeit segít kielégíteni. A bántalmazott nők problémáit a szociális gondozók mellett a könyvtárban elérhető információk, jogszabályok, kézikönyvek is segíthetik, erről szól a negyedik tanulmány. A bibliográfiát tartalmazó ötödik fejezet a a kilencvenes évek publikációiból válogat és kiterjed a bevándorlókkal, a homoszexuálisokkal, a lepusztulóban lévő területeken élőkkel kapcsolatos könyvtári munkára is.

Hátrányos társadalmi helyzetű olvasó; Kommunikáció -használókkal; Könyvtáresetika; Társadalmi követelmények

Social responsibility in librarianship : Essays and equality / ed. by Donnarae MacCann. - Jefferson ; London : McFarland, cop. 1989. - IX, 134 p. ; 23 cm. - Bibliogr.: p. 119-126. - ISBN 0-8950-457-4

Raktári jelzet: 3-12046

A könyvtárosok társadalmi felelősségéről készült gyűjteményes összeállításba hét esszét válogatott a könyv szerkesztője. A téma alapvető kérdéseit és történeti kialakulását összegező nyitó fejezet után, a fontosnak ítélt kérdéscsoportokat kifejtő tanulmányok következnek. Az első esszé feminista megközelítésben tárgyalja a könyvtár és a liberális gondolkodás kapcsolatát, további tanulmányok a könyvtárosok gyarapításban, a gyerekek ellátásával kapcsolatban felmerülő felelősségével és a kétnyelvű, valamint a multikulturális oktatásban betöltött szerepével foglalkozik. Mivel a funkcionális írástudatlanság az amerikai fiatalok körében kezd ijesztő méreteket öltetni, a könyvtárak ezen a téren játszott szerepét elemzi egy következő tanulmány. A bevándorlók, etnikai kisebbségek beilleszkedésében betöltött könyvtári segítséget ismerteti egy másik

esszé. A téma válogatott bibliográfiája és indexmutató zárja a kötetet.

Együttműködés -nemzetközi; Háborús károk; Hadizsákmány; Könyvtártörténet -nemzeti; Régi és ritka könyvek

Németország; Oroszország

Die Trophäenkommissionen der Roten Armee : Eine Dokumentensammlung zur Verschleppung von Büchern aus Deutschen Bibliotheken / Hrsg. von Klaus-Dieter Lehmann und Ingo Kolasa. - Frankfurt am Main : Klostermann, 1996. - 251 p., 6 t. ; 25 cm. - (Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie : Sonderheft, ISSN 0514-6364 ; 65.). - ISBN 3-465-02882-1

Raktári jelzet: 3-12019

A Németországból hadizsákmányként a Szovjetunióba szállított műkincsek és könyvek visszaadása ügyében az 1991. évi kulturális egyezmény óta is „húzd meg – ereszd meg” stílusban folynak a tárgyalások. Nemcsak a németek nem tudják, mi hova került, hanem részben az oroszok sem. Az erre vonatkozó iratok vagy megsemmisültek, vagy nagy munkát igényel a felkutatásuk, amire az orosz levéltárak megint csak alig-alig adnak lehetőséget a német szakembereknek. A szovjet könyvtárakból a németek által elhurcolt és a Vörös Hadsereg által „visszafoglalt” könyveket sem tulajdonosaiknak juttatták vissza, hanem a hadizsákmány részeként kezelték; így azt sem lehet tudni, mi került már vissza abból az anyagból, amit az orosz hatóságok a viszonyosság alapján követelnek a németektől, cserébe a német műkincsek visszaadásáért. Néhány esetben kiderült, hogy hatalmas német könyvkészletek hevernek kicsomagolatlanul, hozzáférhetetlenül orosz könyvtárak raktáraiban, pincéiben; de az esetleg már feltárt és állományba vett anyagról sem szívesen nyilatkoznak az orosz könyvtárak. – A szerzőnek sikerült a szovjet „hadizsákmány-bizottságok” németországi tevékenységéről számos dokumentumot felkutatni és lemásolni orosz levéltárakban; 48 ilyen dokumentum szövegének német fordítását közli a gyűjteményben.

Elektronikus könyvtár; Elektronikus publikáció; Információáramlás; Tudományos könyvtár

Die unendliche Bibliothek : Digitale Information in Wissenschaft, Verlag und Bibliothek / Börsenverein des Deutschen Buchhandels e.V., Die Deutsche Bibliothek, Bundesvereinigung Deutscher Bibliotheksverbände. - Wiesbaden : Harrasowitz, 1996. - 120 p. ; 20 cm. - (Gesellschaft für das Buch, ISSN 0948-5007 ; Bd. 2.). - ISBN 3-447-03785-7

Raktári jelzet: 2-10000

Egy 1995 szeptemberében, a Deutsche Bibliotheksinstitut kezdeményezésére Berlinben rendezett szimpózium 10 előadása. Témakörei: Az újítás lehetőségei általában, Németország gazdasági és tudományos fejlődésében; mit vár a tudomány a digitális médiumoktól? mik a funkciói a tudománynak, a könyvkiadásnak és a könyvtárnak az újszerű termékek előállításában? az elektronikus tájékoztatás költségei, a szerzői jog problémái.

Algoritmus; File-szervezés -gépi; Időszaki kiadványok gyűjteménye; Kompatibilitás; Központi

katalógus -online; Kutatási jelentés (forma) Németország

Untersuchungen zur maschinellen Interpretation der Bestandsdaten in der Zeitschriftendatenbank (ZDB) : Bund-Länder-Initiative zur Beschleunigung der Literatur- und Informationsdienste, SUBITO / [Bearb.] Axel Roepke ; [publ.] Deutsches Bibliotheksinstitut. - Berlin : Deutsches Bibliotheksinstitut, 1996. - 127 p. ; 24 cm. - (dbi-materialien ; 147.). - ISBN 3-87068-947-1

Raktári jelzet: 3-12024

A német könyvtárak részben már elektronikus megrendelési rendszerekkel dolgoznak, amelyek automatikusan továbbítják a rendelést az illetékes könyvtárba. A füzetben ismertetett vizsgálat megállapította, hogy a központi folyóirat-adatbank (ZDB) állományadatai 80-90%-ban már alkalmasak a gépi értelmezésre, kivált az itt ismertetett algoritmusok segítségével. Egy-két régió adatait azonban ajánlatos ebből a célból gépi úton átalakítani. A bejelentések megfogalmazásán is van pontosítanivaló: a hiányzó évfolyamok esetében pl. az évfolyamot is, a megjelenés naptári évét is meg kell adni, nem csak egyiket a kettő közül.

HALLE VISSZAKAPTA NYUGATRÓL a Keleti Könyvtárat. — A Német Keleti Társaság 1845-től 1949-ig Hallében székelt; 50 000 kötetes könyvtára (amely 1000 kéziratot, valamint érem- és műtárgygyűjteményt is tartalmazott), az egyetemi oktatásnak is egyik bázisa volt, jeles orientalistákat vonzott a város egyetemére. A háború végén állományának nagy részét nyugatra szállították. Most, a Társaság megalakulásának 150. évfordulójára, újból megnyílt Hallében a könyvtár, új épületben, amely az Orientalisztikai Intézetet is befogadja.
(DBI-Pressespiegel, 1995. szept.)